

Zasady przyznawania pomocy finansowej oraz opiniowania planów dochodzenia do uznania wstępnie uznanym grupom producentów owoców i warzyw, w związku z wejściem w życie rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) Nr 302/2012 z dnia 4 kwietnia 2012 r.

W dniu 5 kwietnia 2012 r. weszło w życie rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) Nr 302/2012 z dnia 4 kwietnia 2012 r. *zmieniające rozporządzenie wykonawcze (UE) nr 543/2011 ustanawiające szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 w odniesieniu do sektora owoców i warzyw oraz sektora przetworzonych owoców i warzyw*, zmieniające zasady przyznawania pomocy finansowej oraz opiniowania planów dochodzenia do uznania, wstępnie uznanym grupom producentów owoców i warzyw.

1. Rozpatrywanie wniosków o przyznanie pomocy finansowej wstępnie uznanym grupom producentów owoców i warzyw, które otrzymały status wstępnego uznania (uzyskały zatwierdzenie planu dochodzenia do uznania), przed dniem 5 kwietnia 2012 r. oraz w ramach zatwierdzonych planów dochodzenia do uznania już podjęły zobowiązania finansowe lub zawarły prawnie wiążące umowy ze stronami trzecimi w odniesieniu do odpowiednich inwestycji ujętych w planie, przed dniem 5 kwietnia 2012 r.:

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ww. rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) Nr 302/2012, „artykuł 1 pkt 2, art. 1 pkt 3 lit. b oraz art. 1 pkt 12 rozporządzenia Komisji (UE) Nr 302/2012, nie mają zastosowania do planów dochodzenia do uznania, które zostały zatwierdzone przed datą wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.”

Natomiast stosownie do art. 2 ust. 2 ww. rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) Nr 302/2012, „artykuł 1 pkt 6 tego rozporządzenia w odniesieniu do art. 47 ust. 3 i 4 rozporządzenia wykonawczego (UE) nr 543/2011, nie ma zastosowania do planów dochodzenia do uznania, które zostały zatwierdzone przed datą wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, oraz w odniesieniu do których:

- a) zainteresowane grupy producentów już podjęły zobowiązania finansowe lub zawarły prawnie wiążące umowy ze stronami trzecimi w odniesieniu do istotnych inwestycji, o których mowa w art. 103a ust. 1 lit. b rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007, przed datą wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, lub
- b) dany plan dochodzenia do uznania obejmuje jedynie pomoc określoną w art. 103a ust. 1 lit. a rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007.”

Uwzględniając powyższe przepisy ustanowione na okres przejściowy, **należy bezspornie uznać, że wszystkie wstępnie uznane grupy producentów owoców i warzyw, które zakończyły okresy rozliczeniowe (okresy objęte wnioskiem o przyznanie pomocy finansowej), przed dniem 5 kwietnia br., podjęły zobowiązanie/zobowiązania finansowe, stosownie do ww. art. 2 ust. 2 lit. a rozporządzenia Komisji (UE) Nr 302/2012, w stosunku do inwestycji zatwierdzonej/zatwierdzonych w planie dochodzenia do uznania, gdyż faktury lub dokumenty o równoważnej wartości dowodowej z tytułu realizacji tych inwestycji, zostały wystawione na grupy producentów do końca okresów objętych wnioskiem, czyli przed dniem 5 kwietnia 2012 r.**

Odnosząc się do wątpliwości w zakresie liczby inwestycji, w odniesieniu do których, grupa musi dowieść, że zgodnie z art. 2 ust. 2 lit. a rozporządzenia Komisji (UE) Nr 302/2011, podjęła zobowiązanie finansowe lub zawarła prawnie wiążące umowy z osobami trzecimi, przepisy, o których mowa nie określają dokładnej liczby inwestycji, do których powyższy warunek ma zastosowanie. Należy jednak zwrócić uwagę, że zgodnie z przepisem art. 2 ust. 2 lit. a ww. rozporządzenia, nowe zasady nie mają zastosowania w odniesieniu do planów dochodzenia do uznania, zatwierdzonych przed 5 kwietnia 2012 r., pod warunkiem, że dana grupa producentów już podjęła zobowiązania finansowe lub zawarła prawnie wiążące umowy z osobami trzecimi, dotyczące odpowiednich inwestycji (liczba mnoga). Tym samym, liczba inwestycji, które

powinny być w ww. przypadku objęte zobowiązaniem finansowym lub umową zawartą przez grupę producentów z osobą trzecią, powinna być większa niż jeden.

A zatem, wstępnie uznana grupa producentów będzie mogła otrzymać pomoc finansową na dotychczasowych zasadach*, z tytułu realizacji całego planu dochodzenia do uznania, zatwierdzonego przez marszałka województwa przed dniem 5 kwietnia 2012 r., jeżeli grupa producentów przed dniem 5 kwietnia 2012 r. podjęła zobowiązanie/zobowiązania finansowe lub zawarła prawnie wiążącą umowę/umowy ze stroną/stronami trzecimi, w odniesieniu do minimum dwóch inwestycji, zatwierdzonych w planie dochodzenia do uznania.

W przypadku grup producentów, które ubiegają się o przyznanie pomocy finansowej lub otrzymały już pomoc finansową z tytułu realizacji zatwierdzonego planu dochodzenia do uznania, każdą zrealizowaną przez grupę producentów inwestycję przed dniem 5 kwietnia 2012 r., należy traktować, jako podjęte zobowiązanie finansowe w stosunku do jednej inwestycji, w rozumieniu art. 2 ust. 2 lit. a RK 302/2012. Ponadto, w przypadku inwestycji realizowanej w 2012 r., do której grupa nie ubiegała się jeszcze o przyznanie pomocy finansowej, za podjęcie zobowiązania finansowego, należy uznać wystawienie minimum jednej faktury na grupę lub dokumentu o równoważnej wartości dowodowej, przed dniem 5 kwietnia 2012 r., z tytułu realizacji tej inwestycji.

Pod pojęciem „inwestycji”, do których odnoszą się ww. zobowiązania finansowe lub umowy, należy rozumieć poszczególne inwestycje ujęte w zatwierdzonym planie dochodzenia do uznania, stanowiące kompleksowe przedsięwzięcia inwestycyjne, spełniające przynajmniej jeden cel funkcjonalno-użytkowy, np. „budowa budynku chłodni, wraz z technicznym wyposażeniem oraz zagospodarowaniem terenu w zakresie niezbędnym do zapewnienia właściwej eksploatacji tego budynku”, „zakup urządzenia do sortowania i pakowania owoców lub warzyw”, „zakup maszyny służącej do zbioru owoców lub warzyw”, „zakup samochodów ciężarowych o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 tony”, itp.

Natomiast analizując zakres możliwych do zaakceptowania przez Agencję „zawartych prawnie wiążących umów ze stronami trzecimi”, o których mowa w art. 2 ust. 2 lit. a RK (UE) Nr 302/2012, należy wskazać, że przepisy w tym względzie nie precyzują, jaki rodzaj dokumentu może być honorowany. A zatem, w szczególności należy uwzględniać wszelkie zawarte umowy, pomiędzy grupą producentów, a stroną trzecią, które są prawnie wiążące, zgodnie z zasadami obowiązującymi w prawie zobowiązań *Kodeksu cywilnego* (dotyczące realizacji zatwierdzonej w planie inwestycji), bez konieczności notarialnego potwierdzenia daty pewnej ich zawarcia.

Poniżej przedstawiono przykłady, zgodnie z którymi, wstępnie uznana grupa producentów będzie mogła otrzymać pomoc finansową na dotychczasowych zasadach*, z tytułu realizacji całego planu dochodzenia do uznania, zatwierdzonego przez marszałka województwa przed dniem 5 kwietnia 2012 r.:

- 1) grupa producentów zrealizowała minimum dwie inwestycje przed dniem 5 kwietnia 2012 r. (do każdej z tych inwestycji została wystawiona minimum jedna faktura lub dokument o równoważnej wartości dowodowej (np. akt notarialny), przed dniem 5 kwietnia br.), niezależnie od tego, czy grupa otrzymała już pomoc finansową do tych inwestycji, czy też dopiero będzie ubiegała się o jej przyznanie, należy uznać, że grupa producentów podjęła zobowiązanie finansowe do min. dwóch inwestycji – wówczas może otrzymać pomoc finansową na realizację całego planu na dotychczasowych zasadach *, nawet, jeśli na realizację kolejnych inwestycji nie zawarła żadnej umowy przed dniem 5 kwietnia 2012 r.;
- 2) grupa producentów, która nie zrealizowała żadnej inwestycji przed dniem 5 kwietnia 2012 r. (przed dniem 5 kwietnia 2012 r. nie wystawiono żadnej faktury lub dokumentu o równoważnej wartości dowodowej na grupę, z tytułu realizacji inwestycji ujętej w planie), lecz przed dniem 5 kwietnia 2012 r. zawarła prawnie wiążącą umowę/umowy ze stroną/stronami trzecimi w odniesieniu do minimum dwóch inwestycji, zatwierdzonych w planie dochodzenia do uznania - wówczas może otrzymać pomoc finansową na realizację całego planu na dotychczasowych zasadach*;

- 3) grupa producentów, która zrealizowała jedną inwestycję przed dniem 5 kwietnia 2012 r. (przed dniem 5 kwietnia 2012 r. wystawiono minimum jedną fakturę na grupę lub dokument o równoważnej wartości dowodowej, z tytułu realizacji minimum jednej inwestycji ujętej w planie), oraz przed dniem 5 kwietnia 2012 r. grupa zawarła prawnie wiążącą umowę ze stroną trzecią w odniesieniu do minimum jednej inwestycji, zatwierdzonej w planie dochodzenia do uznania - wówczas może otrzymać pomoc finansową na realizację całego planu na dotychczasowych zasadach*;
- 4) plan dochodzenia do uznania realizowany przez grupę producentów obejmuje wyłącznie pomoc finansową na pokrycie kosztów związanych z utworzeniem grupy producentów i prowadzeniem działalności administracyjnej - wówczas grupa może otrzymać pomoc finansową na realizację całego planu na dotychczasowych zasadach.

*/ Jednocześnie, stosownie do art. 1 pkt 4 ww. rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) Nr 302/2012, „Grupy producentów mogą uzyskać zezwolenie od właściwego organu państwa członkowskiego, w ciągu danego roku i w odniesieniu do tego roku, na zwiększenie całkowitej kwoty wydatków określonych w planie uznawania o maksymalnie 5% kwoty początkowo zatwierdzonej lub zmniejszenie jej o maksymalny odsetek określony przez państwa członkowskie, w obu przypadkach pod warunkiem, że zachowano ogólne cele planu uznawania oraz pod warunkiem, że ogólna kwota wydatków Unii na poziomie danego państwa członkowskiego, nie przekracza kwoty wkładu Unii przydzielonego danemu państwu członkowskiemu zgodnie z art. 47 ust. 4.”

Mając na uwadze dotychczasowy stan prawny określony w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 czerwca 2009 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania pomocy finansowej wstępnie uznanej grupie producentów owoców i warzyw oraz wykazu kwalifikowanych kosztów inwestycji ujętych w zatwierdzonym planie dochodzenia do uznania (Dz. U. Nr 98, poz. 822), należy stwierdzić, że przepisy nie zawierały ograniczeń wypłacania kwot pomocy finansowej do kwot przewidzianych w planie dochodzenia do uznania. Jednocześnie przepisy wspólnotowe przed nowelizacją wynikającą z RK (UE) Nr 302/2012, nie zawierały istotnych ograniczeń, co do zakresu zmian w planie dochodzenia do uznania, pozostawiając państwom członkowskim ustanowienie szczegółowych warunków w tym zakresie.

Istotą zmian przewidzianych w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) Nr 302/2012 jest m.in. zapewnienie przewidywalności finansowej i należytego zarządzania finansami, poprzez określenie maksymalnego odsetka planowanego wzrostu wydatków w ramach zatwierdzonego planu dochodzenia do uznania, co wynika z pkt 4 preambuły ww. rozporządzenia. W znowelizowanym art. 39 ust. 2 rozporządzenia Komisji (UE) Nr 543/2011 przewidziano, że zmiana planu dochodzenia do uznania, w odniesieniu do zwiększenia całkowitej kwoty wydatków określonych w planie, może dotyczyć maksymalnie 5% kwoty początkowo zatwierdzonej.

Z uwagi na cel, jaki został wskazany w pkt 4 preambuły (zapewnienie przewidywalności finansowej), ww. ograniczenie dotyczy również wnioskowanej kwoty pomocy finansowej. Przyjęcie innej koncepcji, polegającej na utrzymaniu dotychczasowego podejścia, którego istotą było finansowanie wydatków w zakresie kwot rzeczywiście poniesionych, uniemożliwiłoby osiągnięcie przedmiotowego celu, a jednocześnie czyniłoby przedmiotowe ograniczenie dotyczące zakresu dopuszczalnej zmiany w planie dochodzenia do uznania, regulacją zbędną z punktu widzenia założonego celu.

Podejście dotychczasowe, tj. wypłata pomocy finansowej w odniesieniu do wydatków rzeczywiście poniesionych, będzie miało zastosowanie do kosztów poniesionych przed wejściem w życie rozporządzenia Komisji (UE) 302/2012.

Powyższa interpretacja wychodzi naprzeciw zasadzie uzasadnionych oczekiwań, dopuszczając możliwość stosowania przepisów dotychczasowych, mimo braku przepisów przejściowych. Takie stanowisko zakłada, że istotnym zdarzeniem skutkującym koniecznością objęcia ochroną

określone podmioty i ich stosunki prawne, jest poniesienie kosztu, który jest prawną istotą systemu pomocy.

W odniesieniu do pojęcia „poniesionych wydatków”, należy zwrócić uwagę, że pojęcie poniesionego wydatku powinno być rozumiane w aspekcie kasowym, w którym wymagana jest zapłata za inwestycję, co znajduje potwierdzenie w § 5 ust. 5 rozporządzenia w sprawie *szczegółowych warunków przyznawania pomocy finansowej wstępnie uznanej grupie producentów owoców i warzyw oraz wykazu kwalifikowanych kosztów inwestycji ujętych w zatwierdzonym planie dochodzenia do uznania*, stanowiącym, że rozliczenie kosztów kwalifikowanych poniesionych na inwestycję lub jej etap jest dokonywane bezgotówkowo w formie polecenia przelewu. Taką interpretację przedmiotowego pojęcia prezentuje również NSA w wyroku z dnia 14 kwietnia 2004 r. (sygn. akt FSK 113/04) oraz z dnia 22 października 2004 r. (sygn. akt FSK 624/04), gdzie stwierdzono, że koszt poniesiony, to koszt połączony z wydatkiem, faktycznie zrealizowany (wydatek w znaczeniu kasowym).

Biorąc pod uwagę orzecznictwo dotyczące zasady uzasadnionych oczekiwań, pod pojęciem wydatków poniesionych, można uwzględnić wystawienie faktury przed wejściem w życie rozporządzenia Komisji (UE) Nr 302/2012, dla której zapłata nastąpiła po tej dacie. Data wystawienia faktury na gruncie art. 106 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2011 r. Nr 177, poz. 1054), jest zdarzeniem istotnym, potwierdzającym dokonanie sprzedaży bądź zrealizowanie usługi. Wystawiane przez podatników podatku od towarów i usług faktury VAT, co do zasady muszą dokumentować wykonanie przez nich czynności podlegających opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług, tj. dostawy towarów lub świadczenia usług – zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy. Jakkolwiek sam termin zapłaty nie jest regulowany ustawowo (z wyjątkiem tzw. małych podatników, o których mowa w art. 21 ust.1 ustawy o VAT, którzy wystawiając fakturę powinni wskazać termin zapłaty), to jednak ustawa z 12 czerwca 2003 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (Dz. U. Nr 139, poz. 1323, z późn. zm.), w istotny sposób obliguje do zapłaty, zezwalając wystawcy faktury na naliczanie odsetek od 31 dnia po spełnieniu świadczenia niepieniężnego i dostarczeniu faktury.

Reasumując, dotychczas obowiązujące przepisy UE oraz krajowe, tj. obowiązujące przed dniem 5 kwietnia 2012 r., nie wskazywały konieczności dokonywania przez właściwe władze państw członkowskich wypłat pomocy finansowej, ograniczonej do kwot zatwierdzonych w planie dochodzenia do uznania. Jednakże z datą wejścia w życie rozporządzenia Komisji (UE) Nr 302/2012, zaczęły obowiązywać nowe przepisy dotyczące zasad dokonywania zmian w planach dochodzenia do uznania, zarówno tych, które zostały zatwierdzone przed, jak i po dacie 5 kwietnia 2012 r. Przepisy te wprowadzają zasadę, zgodnie z którą, **pomoc docelowo udzielaną grupie producentów ogranicza się do kwot wydatków zatwierdzonych w planie dochodzenia do uznania.** W związku z powyższym, jeśli grupa producentów realizuje plan, który został zatwierdzony przed dniem 5 kwietnia 2012 r., oraz podjęła już zobowiązania finansowe lub zawarła prawnie wiążące umowy ze stronami trzecimi, należy stosować **nowe podejście w stosunku do kosztów poniesionych przez grupę po dacie wejścia w życie nowych przepisów, tj. w stosunku do faktur lub innych dokumentów o równoważnej wartości dowodowej, wystawionych od dnia 5 kwietnia 2012 r.**

A zatem, w przypadku rozpatrywanych wniosków, o których mowa w niniejszym punkcie, **pomocą finansową mogą zostać objęte koszty, poniesione przez grupę producentów w wysokości wyższej, aniżeli wysokość tych kosztów zatwierdzona na poszczególne inwestycje w planie dochodzenia do uznania (podobnie jak miało to miejsce do dnia wejścia w życie nowych przepisów), jeżeli faktury dotyczące tych kosztów lub dokumenty o równoważnej wartości dowodowej, zostały wystawione na grupę producentów przed dniem 5 kwietnia 2012 r.**

Adekwatnie, wysokość rzeczywiście poniesionych przez grupę kosztów na inwestycje, objętych pomocą finansową (podlegających refundacji), musiałaby zostać zmniejszona do

kwot zatwierdzonych w planie dochodzenia do uznania, jeżeli faktury dotyczące tych kosztów lub dokumenty o równoważnej wartości dowodowej, zostały wystawione na grupę producentów od dnia 5 kwietnia 2012 r.

Powyższe zasady mogą skutkować koniecznością ponownej weryfikacji i renegotjacji umów, w przypadku inwestycji, które będą realizowane po dniu 5 kwietnia 2012 r., w sytuacji, gdy kwoty wydatków wynikające z tych umów, są wyższe, aniżeli wysokość wydatków zatwierdzonych na inwestycje w planie dochodzenia do uznania.

Natomiast w przypadku zwiększenia wydatków na jedną z inwestycji, przy jednoczesnym zmniejszeniu wydatków na inną inwestycję, co nie będzie skutkowało wzrostem całkowitej kwoty wydatków w danym roku realizacji planu, grupa producentów będzie mogła dokonać stosownej zmiany w planie dochodzenia do uznania, polegającej na przesunięciu wydatków pomiędzy inwestycjami, przed złożeniem wniosku o przyznanie pomocy finansowej za dany okres rozliczeniowy.

2. Wstępnie uznane grupy producentów owoców i warzyw, które otrzymały status wstępnego uznania (uzyskały zatwierdzenie planu dochodzenia do uznania), przed dniem 5 kwietnia 2012 r., lecz w ramach zatwierdzonych planów dochodzenia do uznania nie podjęły zobowiązań finansowych lub nie zawarły prawnie wiążących umów ze stronami trzecimi w odniesieniu do odpowiednich inwestycji ujętych w planie, przed dniem 5 kwietnia 2012 r.:

Zgodnie z art. 2 ust. 3 RK (UE) Nr 302/2012, „w przypadku planów uznawania zaakceptowanych przed datą wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, lecz w odniesieniu do których, zainteresowane grupy producentów przed datą wejścia w życie niniejszego rozporządzenia nie podjęły jeszcze zobowiązań finansowych lub nie zawarły jeszcze prawnie wiążących umów ze stronami trzecimi w odniesieniu do odpowiednich inwestycji, stosuje się następujące zasady:

- a) do dnia 1 lipca 2012 r. właściwe organy państwa członkowskiego powiadamiają Komisję o planach uznawania, do których stosuje się niniejszy ustęp,
- b) ustalając współczynniki przydziału zgodnie z art. 47 ust. 4 akapit drugi rozporządzenia wykonawczego (UE) nr 543/2011, Komisja bierze pod uwagę powiadomienia otrzymane zgodnie z lit. a niniejszego ustępu. Wkład unijny w pomoc określoną w art. 103a ust. 1 lit. b rozporządzenia Rady (WE) Nr 1234/2007 przyznawany jest zgodnie z tymi współczynnikami przydziału,
- c) współczynników przydziału określonych zgodnie z art. 47 ust. 4 akapit drugi rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) Nr 543/2011, nie stosuje się w odniesieniu do pomocy określonej w art. 103a ust. 1 lit. a rozporządzenia (WE) Nr 1234/2007,
- d) po ustaleniu współczynników przydziału, o których mowa w art. 47 ust. 4 akapit drugi rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) Nr 543/2011, właściwy organ państwa członkowskiego zapewnia grupom producentów, których dotyczy niniejszy ustęp, możliwość zmiany lub wycofania ich planów uznawania. W przypadku wycofania wydatki poniesione przez grupę producentów po wstępnym zaakceptowaniu planu w odniesieniu do jej tworzenia i działalności administracyjnej, są zwracane przez Unię w wysokości do kwoty nieprzekraczającej 3 % pomocy, do której dana grupa producentów byłaby uprawniona na mocy art. 103a ust. 1 lit. a rozporządzenia (WE) Nr 1234/2007, jeżeli jej plan uznawania zostałby zrealizowany.”

Zgodnie z art. 47 ust. 4 zmienionego rozporządzenia Komisji (UE) Nr 543/2011, łączne wydatki na wkład unijny w pomoc określoną w art. 103a rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 nie przekraczają 10 000 000 euro na rok kalendarzowy.

Na podstawie powiadomień, o których mowa w art. 38 ust. 4 RK (UE) Nr 543/2011 oraz art. 2 ust. 3 lit. a RK (UE) Nr 302/2012, Komisja ustala współczynniki przydziału oraz określa łączny możliwy wkład Unii na państwo członkowskie w ciągu roku na podstawie tych współczynników. Jeśli w dowolnym roku łączna kwota wynikająca z powiadomień, o których mowa w art. 38 ust. 4 RK (UE) Nr 543/2011 oraz art. 2 ust. 3 lit. a RK (UE) Nr 302/2012, nie przekracza maksymalnej kwoty wkładu Unii, współczynnik przydziału ustala się na poziomie 100 %. W odniesieniu do

planów uznawania, o których nie powiadomiono zgodnie z art. 38 ust. 4, nie przyznaje się wkładu Unii.

Uwzględniając powyższe, wstępnie uznane grupy producentów owoców i warzyw, które otrzymały status wstępnego uznania (uzyskały zatwierdzenie planu dochodzenia do uznania), przed dniem 5 kwietnia 2012 r., lecz w ramach zatwierdzonych planów dochodzenia do uznania nie podjęły zobowiązań finansowych lub nie zawarły prawnie wiążących umów ze stronami trzecimi w odniesieniu do odpowiednich inwestycji ujętych w planie, przed dniem 5 kwietnia 2012 r., będą mogły wnioskować o przyznanie pomocy finansowej, po ustaleniu przez Komisję Europejską ww. współczynników przydziału oraz określeniu możliwego wkładu UE na państwo członkowskie na pomoc grupom producentów w ciągu roku, w ramach rocznego budżetu UE, przypadającego na wszystkie kraje członkowskie, w których obsługiwany jest mechanizm pomocy grupom producentów, wynoszącego 10 000 000 euro.

Warunkiem złożenia wniosku o przyznanie pomocy finansowej, będzie ostateczne zatwierdzenie planu dochodzenia do uznania przez marszałka województwa, po wcześniejszej jego zmianie, polegającej na dostosowaniu wysokości wsparcia ze środków UE, do ww. współczynnika przydziału, określonego przez KE po dniu 1 lipca 2012 roku, stosownie do art. 2 ust. 3 lit. d RK (UE) Nr 302/2012.

3. Grupy producentów owoców i warzyw, które uzyskały lub uzyskają wstępne zatwierdzenie planu dochodzenia do uznania, od dnia 5 kwietnia 2012 r.:

Zgodnie z art. 1 pkt 3 lit. b ww. rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) Nr 302/2012, w art. 38 rozporządzenia Komisji (UE) Nr 543/2011, ustęp 3 lit. a otrzymuje następujące brzmienie: „po dokonaniu kontroli zgodności, o których mowa w art. 111 rozporządzenia Komisji (UE) Nr 543/2011, właściwy organ państwa członkowskiego, stosownie do przypadku: a) wstępnie akceptuje plan i udziela wstępnego uznania;”

Stosownie do art. 1 pkt 3 lit. c rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) Nr 302/2012, w art. 38 rozporządzenia Komisji (UE) Nr 543/2011, dodaje się ust. 4, 5 i 6 w brzmieniu:

„4. Właściwy organ państwa członkowskiego powiadamia Komisję do dnia 1 lipca danego roku o decyzjach w sprawie wstępnie zaakceptowanych planów uznawania i skutkach finansowych tych planów, wykorzystując w tym celu formularz zawarty w załączniku Vb.

5. Po określeniu współczynników przydziału, o których mowa w art. 47 ust. 4 akapit drugi, właściwy organ państwa członkowskiego zapewnia zainteresowanym grupom producentów możliwość zmiany lub wycofania ich planów uznawania. W przypadku, gdy grupa producentów nie wycofa swojego planu, właściwy organ ostatecznie akceptuje taki plan z zastrzeżeniem zmian, które właściwy organ może uznać za niezbędne.

6. Właściwy organ państwa członkowskiego powiadamia podmiot prawny lub jasno określoną część podmiotu prawnego o decyzjach, o których mowa w ust. 3 i 5.”

Zgodnie z cytowanym w pkt 2 art. 47 ust. 4 zmienionego rozporządzenia Komisji (UE) Nr 543/2011, łączne wydatki na wkład unijny w pomoc określoną w art. 103a rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 nie przekraczają 10 000 000 euro na rok kalendarzowy.

Na podstawie powiadomień, o których mowa w art. 38 ust. 4 RK (UE) Nr 543/2011, Komisja ustala współczynniki przydziału oraz określa łączny możliwy wkład Unii na państwo członkowskie w ciągu roku na podstawie tych współczynników. Jeśli w dowolnym roku łączna kwota wynikająca z powiadomień, o których mowa w art. 38 ust. 4 RK (UE) Nr 543/2011, nie przekracza maksymalnej kwoty wkładu Unii, współczynnik przydziału ustala się na poziomie 100 %. **W odniesieniu do planów uznawania, o których nie powiadomiono zgodnie z art. 38 ust. 4, nie przyznaje się wkładu Unii.**

Zgodnie z art. 2 ust. 1 RK (UE) Nr 302/2012, powyższe przepisy dotyczące wstępnego zatwierdzenia planu dochodzenia do uznania i udzielenia grupie producentów wstępnego uznania, mają zastosowanie do planów dochodzenia do uznania, które zostały lub zostaną zatwierdzone po wejściu w życie ww. RK (UE) Nr 302/2012, tj. od daty 5 kwietnia 2012 r.

A zatem, pierwszym warunkiem uczestniczenia nowej grupy producentów w mechanizmie wsparcia wstępnie uznanych grup producentów owoców i warzyw z tytułu realizacji planu dochodzenia do uznania, jest uzyskanie wstępnego zatwierdzenia planu dochodzenia do uznania przez marszałka województwa, przed dniem 1 lipca 2012 r., aby informacja o wydanej decyzji w sprawie wstępnego zatwierdzenia planu i skutkach finansowych, wynikających z takiego planu, została przekazana do KE najpóźniej w dniu 1 lipca 2012 r. Adekwatne zasady dotyczyłyby również nowych planów składanych przez grupy producentów w kolejnych latach, gdyż stosownie do ww. art. 38 ust. 4 RK (UE) Nr 543/2011, właściwy organ państwa członkowskiego powiadamia Komisję do dnia 1 lipca każdego roku, o decyzjach w sprawie wstępnie zatwierdzonych planów dochodzenia do uznania i skutkach finansowych, wynikających z tych planów, wykorzystując w tym celu formularz zawarty w załączniku Vb do RK (UE) Nr 543/2011.

Uwzględniając powyższe, wstępnie uznane grupy producentów owoców i warzyw, które uzyskały lub uzyskają wstępne zatwierdzenie planu dochodzenia do uznania, od dnia 5 kwietnia 2012 r., a przed dniem 1 lipca danego roku, będą mogły wnioskować o przyznanie pomocy finansowej, po ustaleniu przez Komisję Europejską współczynnika przydziału, o których mowa w pkt 2 oraz określeniu możliwego wkładu UE na państwo członkowskie na pomoc grupom producentów w ciągu roku, w ramach rocznego budżetu UE, przypadającego na wszystkie kraje członkowskie, w których obsługiwany jest mechanizm pomocy grupom producentów, wynoszącego 10 000 000 euro.

Warunkiem złożenia wniosku o przyznanie pomocy finansowej, będzie ostateczne zatwierdzenie planu dochodzenia do uznania przez marszałka województwa, po wcześniejszej jego zmianie, polegającej na dostosowaniu wysokości wsparcia ze środków UE na dany rok objęty wnioskiem, do ww. współczynnika przydziału, określonego przez KE dla 2012 roku, po dniu 1 lipca 2012 roku, stosownie do art. 38 ust. 5 RK (UE) Nr 543/2011.

Na każdy kolejny rok realizacji planu, grupa producentów będzie mogła otrzymać pomoc finansową, po wcześniejszym ustaleniu przez Komisję Europejską współczynnika przydziału oraz określeniu możliwego wkładu UE na państwo członkowskie na pomoc grupom producentów dla kolejnego roku, w ramach rocznego budżetu UE, wynoszącego 10 000 000 euro. Wysokość środków UE przyznana danemu państwu członkowskiemu na pomoc finansową grupom producentów, będzie określana przez KE na każdy rok, na podstawie powiadomień o szacowanej wysokości wydatków, wynikających z planów dochodzenia do uznania (zatwierdzonych od dnia 5 kwietnia 2012 r.), przekazywanych do KE w każdym roku przez poszczególne państwa członkowskie UE (w których obsługiwany jest mechanizm pomocy grupom producentów owoców i warzyw).

4. Opiniowanie nowych planów dochodzenia do uznania przez dyrektora OR ARiMR, które będą podlegały wstępnemu zatwierdzeniu przez marszałka województwa od dnia 5 kwietnia 2012 r.:

Stosownie do obowiązujących aktualnie przepisów art. 9 ust. 2 pkt 1 ww. ustawy z dnia 19 grudnia 2003 r. *o organizacji rynków owoców i warzyw, rynku chmielu, rynku suszu paszowego oraz rynków lnu i konopi uprawianych na włókno*, dyrektor oddziału regionalnego ARiMR opiniuje grupie producentów ubiegającej się o wstępne uznanie plan dochodzenia do uznania oraz jego zmiany.

Dyrektorzy OR ARiMR będą opiniować składane przez grupy producentów zarówno nowe plany dochodzenia do uznania, jak również zmiany do obecnie realizowanych planów, w dotychczasowym trybie, określonym w ww. art. 9 ust. 2 pkt 1 ustawy, bez zaznaczania, czy wydawana opinia jest opinią wstępną, czy ostateczną, gdyż opiniowanie planów dochodzenia do uznania nie jest prowadzone w trybie postępowania administracyjnego, natomiast dyrektor OR ARiMR nie jest organem nadającym grupie producentów status wstępnego uznania.

Natomiast przy opiniowaniu nowych planów dochodzenia do uznania, dyrektorzy OR ARiMR będą uwzględniać wymogi określone dla tych planów w art. 1 pkt 2, art. 1 pkt 3 lit. b, art. 1 pkt 6 oraz art. 1 pkt 12 rozporządzenia Komisji (UE) Nr 302/2012.

A zatem, przy **opiniowaniu nowego planu dochodzenia do uznania, który będzie podlegał wstępnemu zatwierdzeniu przez marszałka województwa od dnia 5 kwietnia 2012 r.**, będą miały zastosowanie następujące warunki kwalifikowalności tego planu:

- 1) zostanie uwzględniony wykaz niekwalifikowanych kosztów inwestycji (art. 1 pkt 2 oraz art. 1 pkt 12 RK (UE) Nr 302/2012), zgodnie z którym, do objęcia pomocą finansową nie kwalifikują się m. in. inwestycje w środki transportu wykorzystywane przez grupę producentów do celów obrotu lub dystrybucji, **z wyjątkiem:**
 - a) inwestycji w środki transportu wewnętrznego - grupa producentów powinna odpowiednio uzasadnić w planie dochodzenia do uznania, że inwestycje są wykorzystywane wyłącznie do transportu wewnętrznego,
 - b) dodatkowych urządzeń na samochodach ciężarowych, przeznaczonych do transportu chłodniczego lub w kontrolowanej atmosferze;
- 2) zgodnie z załącznikiem I do RK (UE) Nr 302/2012, do objęcia pomocą finansową nie kwalifikują się inwestycje lub działania podobnego rodzaju, realizowane poza gospodarstwami rolnymi lub obiektami grupy producentów lub jej członków.

Powyższe oznacza, że w przypadku nowych planów dochodzenia do uznania, oprócz standardowych inwestycji realizowanych na podstawie § 1 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 czerwca 2009 r. w *sprawie szczegółowych warunków przyznawania pomocy finansowej wstępnie uznanej grupie producentów owoców i warzyw oraz wykazu kwalifikowanych kosztów inwestycji ujętych w zatwierdzonym planie dochodzenia do uznania*, grupy producentów będą mogły zrealizować inwestycje zgodnie z § 1 ust. 2 ww. rozporządzenia, wyłącznie na gruncie, w budynku lub w jego części albo w budowlach, **będących w posiadaniu członka grupy producentów** (faktycznym właścicielem zakupionych maszyn i urządzeń, tak jak dotychczas, pozostaje grupa producentów);

- 3) stosownie do nowych zasad, dyrektor oddziału regionalnego ARiMR opiniujący plan dochodzenia do uznania:
 - a) zwraca się o wprowadzenie zmian do planu, w tym zmian w odniesieniu do okresu obowiązywania, oceniając w szczególności, czy proponowane etapy planu nie są nadmiernie długie, a w przypadku, gdy grupa producentów mogłaby spełnić kryteria uznania dla organizacji producentów przed końcem pięcioletniego okresu, domaga się skrócenia planu poprzez jego zmianę. Dyrektor oddziału regionalnego ARiMR w szczególności zwróci uwagę na konieczność realizacji przez grupę producentów inwestycji lub działań, przyczyniających się do spełnienia kryteriów uznania za organizację producentów, w każdym półroczu planu dochodzenia do uznania. Ponadto, oceniając okres realizacji planu dochodzenia do uznania będzie uwzględniana wielkość planowanych inwestycji oraz zakres i złożoność niespełnionych przez grupę producentów kryteriów uznania;
 - b) negatywnie opiniuje plan, szczególnie w przypadku, gdy podmiot zrzeszający producentów owoców i warzyw ubiegający się o wstępne uznanie za grupę producentów, spełnia już kryteria uznania za organizację producentów, określone w art. 122, art. 125a i art. 125b rozporządzenia Rady (WE) Nr 1234/2007, Tytuł III Rozdział I Sekcja 2 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 543/2011 oraz § 3 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 grudnia 2008 r. w *sprawie warunków wstępnego uznawania grup producentów owoców i warzyw, uznawania organizacji producentów owoców i warzyw oraz warunków i wymagań, jakie powinny spełniać plany dochodzenia do uznania* (Dz. U. z 2009r. Nr. 5, poz. 27);
- 4) nowy plan dochodzenia do uznania podlegający opiniowaniu, musi uwzględniać limit wysokości wkładu UE w pomoc finansową na pokrycie części kwalifikowanych kosztów inwestycji realizowanych przez grupy producentów - w trzecim, czwartym i piątym roku

realizacji planu, odpowiednio do 70%, 50% i 20% wartości produkcji sprzedanej grupy producentów.

Uwzględniając powyższe, **limit dofinansowania UE do pomocy inwestycyjnej na trzeci, czwarty i piąty rok realizacji planu dochodzenia do uznania, wyliczanej na podstawie wysokości wydatków zatwierdzonych w planie - powinien być określany dla każdej grupy producentów, na podstawie uzyskanej przez nią wartości produkcji sprzedanej w bieżącym okresie rocznym, w którym realizowane są inwestycje.**

Ponadto, wartość produkcji sprzedanej, na podstawie której wyliczany jest limit dofinansowania Unii do pomocy inwestycyjnej na dany okres roczny planu dochodzenia do uznania, powinna być kalkulowana na zasadach określonych w art. 42 rozporządzenia Komisji (UE) Nr 543/2011, tożsamych z zasadami kalkulacji wartości produktów sprzedanych na podstawie której naliczana jest pomoc finansowa na pokrycie kosztów związanych z utworzeniem grupy producentów i prowadzeniem działalności administracyjnej;

- 5) wysokość pomocy finansowej pokrywanej z budżetu UE, określonej w opiniowanym planie dochodzenia do uznania, będzie podlegała ponownej weryfikacji i zatwierdzeniu, po ustaleniu przez Komisję Europejską współczynników przydziałów oraz określeniu łącznego możliwego wkładu Unii Europejskiej na państwo członkowskie w ciągu roku, na podstawie tych współczynników, stosownie do art. 47 ust. 4 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) Nr 543/2011 z dnia 7 czerwca 2011 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 w odniesieniu do sektora owoców i warzyw oraz sektora przetworzonych owoców i warzyw.

5. Opiniowanie zmian do planów dochodzenia do uznania, zatwierdzonych przed dniem 5 kwietnia 2012 r.:

Zgodnie z art. 1 pkt 4 akapit trzeci ww. rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) Nr 302/2012, „Grupy producentów mogą uzyskać zezwolenie od właściwego organu państwa członkowskiego, w ciągu danego roku i w odniesieniu do tego roku, na zwiększenie całkowitej kwoty wydatków określonych w planie uznawania o maksymalnie 5 % kwoty początkowo zatwierdzonej lub zmniejszenie jej o maksymalny odsetek określony przez państwa członkowskie, w obu przypadkach pod warunkiem że zachowano ogólne cele planu uznawania oraz pod warunkiem że ogólna kwota wydatków Unii na poziomie danego państwa członkowskiego nie przekracza kwoty wkładu Unii przydzielonego danemu państwu członkowskiemu zgodnie z art. 47 ust. 4.”

Jednocześnie, stosownie do wyżej cytowanego art. 2 ust. 1 i 2 RK (UE) Nr 302/2012, **nowe wymogi określone dla planów dochodzenia do uznania, o których mowa w pkt. 4, w tym limity ustanowione w art. 47 ust. 3 i 4 RK (UE) Nr 543/2011, nie mają zastosowania do planów dochodzenia do uznania zatwierdzonych przed dniem 5 kwietnia 2012 r.**

Przepisy przejściowe art. 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia Komisji (UE) Nr 302/2012, nie wykluczają zatem możliwości realizacji na starych zasadach planów dochodzenia do uznania, zatwierdzonych przed dniem 5 kwietnia 2012 r., przez grupy producentów które podjęły zobowiązania finansowe lub zawarły prawnie wiążące umowy, w przypadku gdy grupy te dokonywały zmian w swoich planach po wejściu w życie rozporządzenia Komisji (UE) Nr 302/2012. Tym samym, przepisy UE nie wprowadzają obowiązku dostosowania przez grupę realizowanego planu dochodzenia do uznania do nowych zasad w przypadku, gdy ta zdecyduje się na dokonanie zmian do tego planu, zarówno skutkujących jak i nie skutkujących zmianą budżetu planu dochodzenia do uznania.

Uwzględniając powyższe, grupa producentów może dokonywać zmian w planie dochodzenia do uznania, pierwotnie zatwierdzonym przed dniem 5 kwietnia 2012 r., na dotychczasowych zasadach*. A zatem, dyrektorzy oddziałów regionalnych ARiMR opiniując zmiany do planu dochodzenia do uznania, zatwierdzonego przed datą 5 kwietnia 2012 r., nie będą stosować warunków, o których mowa w art. 1 pkt 2, art. 1 pkt 3 lit. b, art. 1 pkt 12 rozporządzenia Komisji (UE) Nr 302/2012, oraz art. 47 ust. 3 i 4 zmienionego RK (UE) Nr 543/2011. Tym samym, pozytywne zaopiniowanie przez dyrektora OR ARiMR jakiegokolwiek zmiany do planu

dochodzenia do uznania, zatwierdzonego przed datą 5 kwietnia 2012 r., nie skutkuje zastosowaniem dla całego planu dochodzenia do uznania podlegającego zmianom, nowych zasad, dotyczących wysokości wkładu UE, o których mowa w nowym brzmieniu art. 47 ust. 3 i 4 rozporządzenia Komisji (UE) Nr 543/2011, zmienionym rozporządzeniem Komisji (UE) Nr 302/2012.

Ponadto, dyrektor oddziału regionalnego ARiMR może pozytywnie zaopiniować zmianę do planu dochodzenia do uznania, zatwierdzonego przed datą 5 kwietnia 2012 r., polegającą na zwiększeniu całkowitej kwoty wydatków określonych w planie na dany rok, **o maksymalnie 5% kwoty wydatków zatwierdzonej i obowiązującej w planie dochodzenia do uznania, na dzień wejścia w życie RK (UE) Nr 302/2012***, pomimo tego, że w większości planów, zatwierdzonych przed dniem 5 kwietnia 2012 r., początkowo (pierwotnie) zatwierdzone kwoty wydatków już dawno zostały przekroczone w kolejnych zmianach do planu, o znacznie więcej niż 5%.

***/ Nie mniej jednak, stosownie do ww. art. 1 pkt 4 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) Nr 302/2012, pozytywne zaopiniowanie zwiększenia wydatków w planie dochodzenia do uznania maksymalnie o 5%, będzie możliwe dopiero po ustaleniu przez Komisję Europejską współczynników przydziału, o których mowa w art. 47 ust. 4 rozporządzenia Komisji (UE) Nr 543/2011 oraz określeniu możliwego wkładu UE na państwo członkowskie na pomoc grupom producentów w ciągu roku, w ramach rocznego budżetu UE, przypadającego na wszystkie kraje członkowskie, w których obsługiwany jest mechanizm pomocy grupom producentów, wynoszącego 10 000 000 euro, w sytuacji pojawienia się wolnych środków finansowych, po ewentualnym wycofaniu przez grupy części planów dochodzenia do uznania, stosownie do art. 1 pkt 3 lit. c oraz art. 2 ust. 3 lit. d RK (UE) Nr 302/2012.**

Powyższa zasada wynika z treści ww. art. 1 pkt 4 akapit trzeci ww. rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) Nr 302/2012, zgodnie z którym, grupy producentów mogą uzyskać zezwolenie w ciągu danego roku i w odniesieniu do tego roku, na zwiększenie całkowitej kwoty wydatków określonych w planie uznawania o maksymalnie 5 % kwoty początkowo zatwierdzonej, m.in. pod warunkiem, że ogólna kwota wydatków Unii na poziomie danego państwa członkowskiego, **nie przekracza kwoty wkładu Unii przydzielonego danemu państwu członkowskiemu, zgodnie z ww. art. 47 ust. 4 RK (UE) Nr 543/2011.**

Ponadto, stosownie do art. 1 pkt 4 RK (UE) Nr 302/2012, grupy producentów mogą uzyskać zezwolenie od właściwego organu państwa członkowskiego, w ciągu danego roku i w odniesieniu do tego roku, **na zmniejszenie całkowitej kwoty wydatków określonych w planie uznawania, o maksymalny odsetek, określony przez państwa członkowskie.**

W związku z powyższym, do momentu wydania odpowiednich przepisów krajowych, wdrażających nowe uregulowanie UE, zgodnie z ww. delegacją rozporządzenia Komisji (UE) Nr 302/2012, brak jest podstaw prawnych do pozytywnego zaopiniowania zmiany do planu dochodzenia do uznania, polegającej na zmniejszeniu rocznej kwoty wydatków, pierwotnie zatwierdzonych w tym planie.